

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Cdo/310/2014
Identifikačné číslo spisu:	6913215036
Dátum vydania rozhodnutia:	26.08.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Darina Kriváňová
Funkcia:	súdca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:6913215036.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky: R., zastúpená: JUDr. Ján Sitarčík, advokát so sídlom Dr. Herza č. 20, Lučenec, proti odporcovi: UniCredit Leasing Slovakia, a.s., Plynárenská 7/A Bratislava, o nariadenie predbežného opatrenia, vedenej na Okresnom súde Rimavská Sobota pod sp. zn. 8 C 388/2013, o dovolaní navrhovateľky proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 14. marca 2014, sp. zn. 12 Co 205/2014, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Odôvodnenie

Okresný súd Rimavská Sobota uznesením zo dňa 8. októbra 2013, č. k. 8 C 388/2013-22 zamietol návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým navrhovateľka žiadala, aby súd uložil odporcovi povinnosť zdržať sa odňatia a odvozu motorového vozidla Q., ktorého užívateľom a držiteľom je navrhovateľka na základe lízingovej zmluvy č. 5590253 uzavretej medzi účastníkmi konania dňa 24.2.2010, z dispozičnej držby a moci navrhovateľky, až do rozhodnutia súdu vo veci samej o určenie neplatnosti lízingovej zmluvy v časti úrokov a poplatkov a určenie, že z lízingovej zmluvy navrhovateľka nie je odporcovi nič dlžná. V odôvodnení prvostupňový súd poukázal na všeobecné obchodné podmienky prenajímateľa pre finančný lízing motorových vozidiel bod 1 písm. b/, podľa ktorých účelom lízingovej zmluvy je dohodnutú dobu umožniť lízingovému nájomcovi za odplatu užívanie motorového vozidla, kúpeného výhradne pre tento účel spoločnosťou UniCredit Leasing Slovakia, a.s. a touto spoločnosťou vlastneného po celú dobu trvania lízingu, ktorý si lízingový nájomca vybral sám, v súlade so svojimi potrebami apo skončení doby nájmu umožniť lízingovému nájomcovi, aby predmet lízingu od prenajímateľa za dohodnutých podmienok odkúpil. Z uvedeného súd zistil, že navrhovateľka nie je vlastníčka motorového vozidla, ale toto vozidlo má len v nájme na základe lízingovej zmluvy. Vlastníkom motorového vozidla je odporca. Okrem uvedeného, zo všeobecných obchodných podmienok prenajímateľa vyplýva, že ak je lízingový nájomca v omeškaní s plnením akýchkoľvek záväzkov voči lízingovému prenajímateľovi, ktoré vyplývajú z lízingovej zmluvy, môže lízingový prenajímateľ zakázať užívanie predmetu lízingu, alebo predmet lízingu dočasne odobrať. Súd vychádzal z tvrdenia navrhovateľky, že porušila podmienky zmluvy tým, že sa dostala do omeškania s plnením svojich povinností, s včasným a správnym platením splátok, ktoré má vo vzťahu k odporcovi a preto sa sama

navrhovateľka vystavila riziku, že lízingový prenájomník bude môcť zakázať užívanie motorového vozidla, prípadne vozidlo aj navrhovateľke odobrať s tým, že dňa 27.5.2013 bolo navrhovateľke doručené odstúpenie od lízingovej zmluvy zo strany prenájomníka a bola vyzvaná pristiaviť motorové vozidlo bezodkladne na adresu prenájomníka. Súd na základe tohto zistenia podľa § 102 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 76 ods. 1 písm. e/, f/ O.s.p. dospel k záveru, že nie sú splnené zákonné podmienky pre nariadenie predbežného opatrenia a uloženie navrhovanej povinnosti odporcovi, pretože vlastníkom motorového vozidla je odporca, ktorý umožnil navrhovateľke predmet nájmu užívať za splnenia určitých podmienok, ktoré ako sama navrhovateľka uviedla, porušila, čím vznikol dôvod zo strany prenájomníka vyzvať navrhovateľku na vrátenie motorového vozidla. Súd preto návrh zamietol.

Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením zo dňa 14. marca 2014 potvrdil uznesenie okresného súdu a v celom rozsahu sa stotožnil s odôvodnením tohto rozhodnutia podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. a na zdôraznenie správnosti rozhodnutia uviedol, že navrhovateľka nie je vlastníčkou motorového vozidla, ale vlastníkom je odporca atak neexistuje žiaden dôvod pre uloženie navrhovanej povinnosti odporcovi, pretože v takom prípade by došlo k obmedzeniu jeho vlastníckeho práva ako prenájomníka, vyplývajúceho z uzavretej lízingovej zmluvy. Preto nebolo dôvodné tvrdenie navrhovateľky, že v dôsledku konania odporcu jej hrozí bezprostredná ujma.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podala dovolanie navrhovateľka, ktorá prípustnosť dovolania odvodzovala z ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p. a tvrdila, že postupom krajského súdu jej bola odňatá možnosť konať pred súdom. Namietala, že odôvodnenie uznesenia krajského súdu je nedostatočné a nevychádza zo skutkového stavu veci a je zároveň zmätočné a nepreskúmateľné. Poukázala na to, že účelom predbežného opatrenia je dočasná úprava pomerov účastníkov a preto inštitút predbežného opatrenia by nemal žiadny význam, ak by malo byť predbežné opatrenie nariadené až na základe rozhodnutia súdu vo veci samej. Namietala tiež, že krajský súd neprihliadol na žiadnu jej argumentáciu, ktorou poukazuje na neprijateľné zmluvné podmienky, ktoré sú obsahom lízingovej zmluvy a môžu spôsobovať jej neplatnosť, ani na dôvody, pre ktoré odporca nemá nárok na úroky a poplatky z poskytnutého lízingu, ani na namietanú neplatnosť odstúpenia od zmluvy zo strany odporcu. Navrhovateľka tvrdila, že pokiaľ súd vo veci rozhodne, je potrebné, aby sa predbežne upravili pomery medzi účastníkmi konania takým spôsobom, aby sa zamedzilo nenapraviteľným dôsledkom, ktoré môžu nastať, ak odporca predmetné vozidlo navrhovateľke odníme z jej dispozičnej moci a následne ho scudzí. Preto žiadala, aby dovolací súd uznesenie krajského súdu zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie, alebo zmenil a nariadil predbežné opatrenie.

Odporca sa k podanému dovolaniu nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) najskôr skúmal, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O.s.p.), a bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, voči ktorému takýto opravný prostriedok nie je prípustný.

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Pokiaľ dovolanie smeruje proti uzneseniu odvolacieho súdu, je tento opravný prostriedok prípustný, ak je ním napadnuté zmeňujúce uznesenie odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 písm. a/ O.s.p.), alebo ak odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 písm. b/ veta prvá O.s.p.).

Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/

ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Podľa ustanovenia § 239 ods. 3 O.s.p. však ustanovenia odsekov 1 a 2 neplatia, ak ide o uznesenie o príslušnosti, o predbežnom opatrení, poriadkovej pokute, znalečnom, tlmočnom, o odmietnutí návrhu na zabezpečenie predmetu dôkazu vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva a o trovách konania, ako aj o tých uzneseniach vo veciach upravených Zákonom o rodine, v ktorých sa vo veci samej rozhoduje uznesením.

Nakoľko je v prejednávanej veci dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu o predbežnom opatrení, ktoré vykazuje znaky jedného z tých rozhodnutí, ktoré sú taxatívne vymenované v ustanovení § 239 ods. 3 O.s.p. ako rozhodnutia, kde dovolanie nie je prípustné, je nepochybné, že prípustnosť dovolania navrhovateľky z ustanovenia § 239 O.s.p. nemožno vyvodiť.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1 druhá veta O.s.p., ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnuť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. (či už to účastník namieta alebo nie) neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania smerujúceho proti uzneseniu podľa § 239 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku alebo uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom).

Navrhovateľka procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. netvrdila a existencia týchto väd nevyšla ani v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

So zreteľom na navrhovateľkou tvrdený dôvod prípustnosti dovolania sa Najvyšší súd Slovenskej republiky osobitne zamerlal na otázku opodstatnenosti tvrdenia, že v prejednávanej veci jej súdom bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Odňatím možnosti konať sa v zmysle uvedeného ustanovenia rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva, za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Predmetnému dôvodu dovolania sú vlastné tri pojmové znaky : 1/ odňatie možnosti konať pred súdom, 1/ to, že k odňatiu možnosti konať došlo v dôsledku postupu súdu, 3/ možnosť konať pred súdom sa odňala účastníkovi konania. Vzhľadom k tej skutočnosti, že zákon bližšie v žiadnom zo svojich ustanovení pojem odňatie možnosti konať pred súdom nešpecifikuje, pod odňatím možnosti konať pred súdom je potrebné vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu, ktorý znemožňuje účastníkovi konania realizáciu procesných práv a právom chránených záujmov, priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom na zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov.

O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 písm. f/ O.s.p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva.

O taký prípad v prejednávanej veci nejde z dôvodu, že súdy pri prejednávaní a rozhodovaní vecí postupovali v súlade s právnymi predpismi a navrhovateľke neznemožnili uplatniť procesné práva priznané jej právnym poriadkom na zabezpečenie jej práv a oprávnených záujmov.

Dovolací súd po preštudovaní spisu dospel k záveru, že nie je dôvodná námietka navrhovateľky, že

odôvodnenie uznesenia odvolacieho súdu je nedostatočné. V zmysle ustanovenia § 167 ods. 2 O.s.p. sa § 157 ods. 2 O.s.p. o náležitostiach odôvodnenia rozsudku použije pre uznesenie primerane. Táto primeranosť znamená, že pri uznesení o nariadení predbežného opatrenia, aj s prihliadnutím na dočasnosť takéhoto rozhodnutia, je z hľadiska náležitostí jeho odôvodnenia postačujúce stručné vysvetlenie, prečo súd tak rozhodol.

V prejednávanej veci podľa názoru dovolacieho súdu uznesenie odvolacieho súdu požiadavky riadneho a dostatočného odôvodnenia spĺňa. Je z neho zrejmé, prečo odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil. Jeho rozhodnutie nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, pretože odvolací súd sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlil od znenia príslušných ustanovení a nepoprel ich účel a význam. Odvolací súd preskúmal uznesenie okresného súdu a jeho postup v súlade s ustanovením § 102 ods. 1 O.s.p., podľa ktorého, ak treba po začatí konania dočasne upraviť pomery účastníkov alebo zabezpečiť dôkaz, pretože je obava, že neskôr ho nebude možné vykonať alebo len s veľkými ťažkosťami, súd na návrh neodkladne nariadi predbežné opatrenie alebo zabezpečí dôkaz. Navrhovateľka po začatí konania žiadala nariadiť predbežné opatrenie a uložiť odporcovi povinnosť zdržať sa odňatia a odvozu motorového vozidla. Odvolací súd preskúmal postup okresného súdu podľa § 76 ods. 1 písm. e/, f/ O.s.p. podľa ktorého, predbežným opatrením môže súd uložiť účastníkovi najmä, aby nenakladal s určitými vecami alebo právami, niečo vykonal, niečoho sa zdržal, alebo niečo znášal. Odvolací súd sa v celom rozsahu podľa § 219 ods. 2 O.s.p. stotožnil s odôvodnením uznesenia okresného súdu a na zdôraznenie správnosti tohto rozhodnutia doplnil najmä to, že navrhovateľka nie je vlastníčkou predmetu nájmu a preto nie je možné uložiť vlastníkovi povinnosť, aby s vecou nenakladal a tak neprimerane zvýhodniť navrhovateľku ako nájomcu. V danom prípade nariadenie predbežného opatrenia je navrhované v súvislosti s úpravou pomerov účastníkov podľa nájomnej zmluvy, kde je potrebné rešpektovať nájomný vzťah, vyplývajúci z uzavretej lízingovej zmluvy a s tým súvisiace postavenie prenájomateľa a nájomcu. Odvolací súd preto vyslovil názor, že neexistuje žiadny skutkový a ani právny dôvod na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým by došlo k dočasnému obmedzeniu subjektívnych práv odporcu vyplývajúcich z predmetnej lízingovej zmluvy.

Dovolaateľka v súvislosti s tvrdenou procesnou vadou konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. spochybňovala tiež úplnosť a správnosť skutkových zistení súdov. Najvyšší súd k tomu uvádza, že v súlade s jeho rozhodovacou praxou, môže neúplnosť skutkových zistení súdu nižšieho stupňa viesť k vecne nesprávnemu rozhodnutiu súdu, nemôže ale založiť prípustnosť dovolania, lebo nie je vadou vymenovanou v § 237 O.s.p. Okrem toho dovolateľka namietala aj nesprávnosť hodnotenia dôkazov a tvrdila, že súd nevychádzal zo skutkového stavu veci. K tomu dovolací súd uvádza, že nesprávne hodnotenie dôkazov (v prípade, ak súd vykonáva dokazovanie), nie je vadou konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. a nezakladá prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia. Nesúhlas dovolateľa s vyhodnotením dôkazov nie je ani dovolacím dôvodom v zmysle § 241 ods. 2 O.s.p. (R 42/1993). Ako vyplýva aj z judikatúry Ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (I. US 188/06).

Účelom občianskeho súdneho konania je zabezpečiť ochranu práv a oprávnených záujmov účastníkov nielen spravodlivú (§ 1 O.s.p.), ale tiež účinnú a rýchlu (§ 6 O.s.p.). Občiansky súdny poriadok vychádza z toho, že pre dosiahnutie tohto účelu nestačí vždy vyčkať až do právoplatnosti rozhodnutia. Pomery účastníkov totiž neraz vyžadujú prijatie účinných dočasných opatrení, ktoré majú len prechodný charakter. Takými opatreniami sú tiež predbežné opatrenia.

Pri nariaďovaní predbežného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení. V dôsledku toho sa tu nezisťujú všetky tie skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním konečného rozhodnutia o veci, a skutočnosti, z ktorých sa vyvodzuje dôvodnosť návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, nemusia byť preukázané. Zákon z tohto dôvodu ani nepredpokladá, že by pri rozhodovaní o predbežnom opatrení mal súd vykonávať dokazovanie (§ 120 a nasl. O.s.p.). Pre nariadenie predbežného opatrenia je postačujúce, pokiaľ sú okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje

opodstatnenosť návrhu na toto dočasné opatrenie, aspoň osvedčené. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia.

Podľa právneho názoru dovolacieho súdu, zodpovedal procesný postup odvolacieho súdu v danej veci vyššie uvedenej povahe konania a rozhodovania o predbežnom opatrení a dovolateľkou tvrdená vada podľa § 237 písm. f/ O.s.p. zistená nebola a ani iná procesná vada v zmysle § 237 O.s.p., ktorá by prípustnosť dovolania zakladala.

Vzhľadom na to, že v dovolacom konaní sa nepotvrdila existencia procesných vád namietaných dovolateľkou, nevyšli najavo ani iné vady uvedené v ustanovení § 237 O.s.p. a prípustnosť podaného dovolania nevyplýva ani z § 239 O.s.p., Najvyšší súd SR odmietol procesne neprípustné dovolanie navrhovateľky podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. S poukazom na právnu úpravu dovolacieho konania sa nezaoberal napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

O náhrade trov dovolacieho konania bude rozhodnuté v konečnom rozhodnutí vo veci samej (§ 243b ods. 5 O.s.p., § 145 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.